

LBRIS

We know
books

GEORGE ORWELL

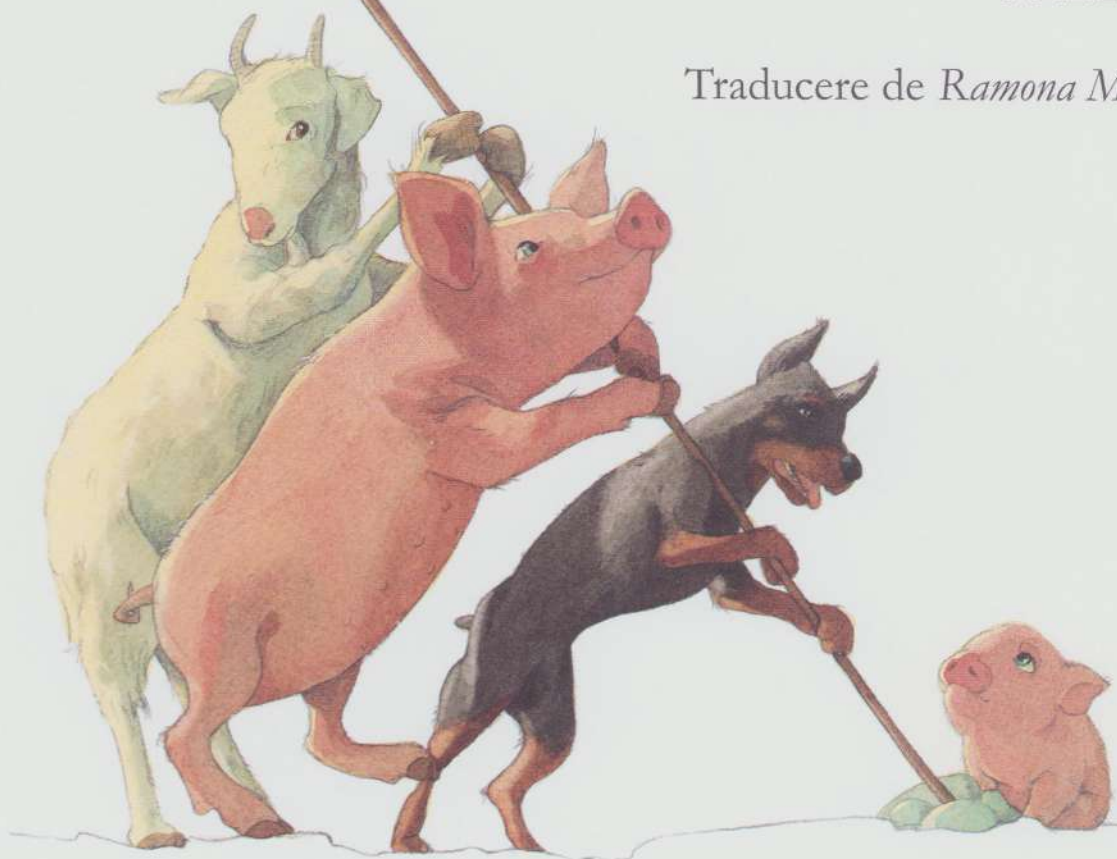
QUENTIN GRÉBAN

FERMA ANIMALELOR

FABULĂ

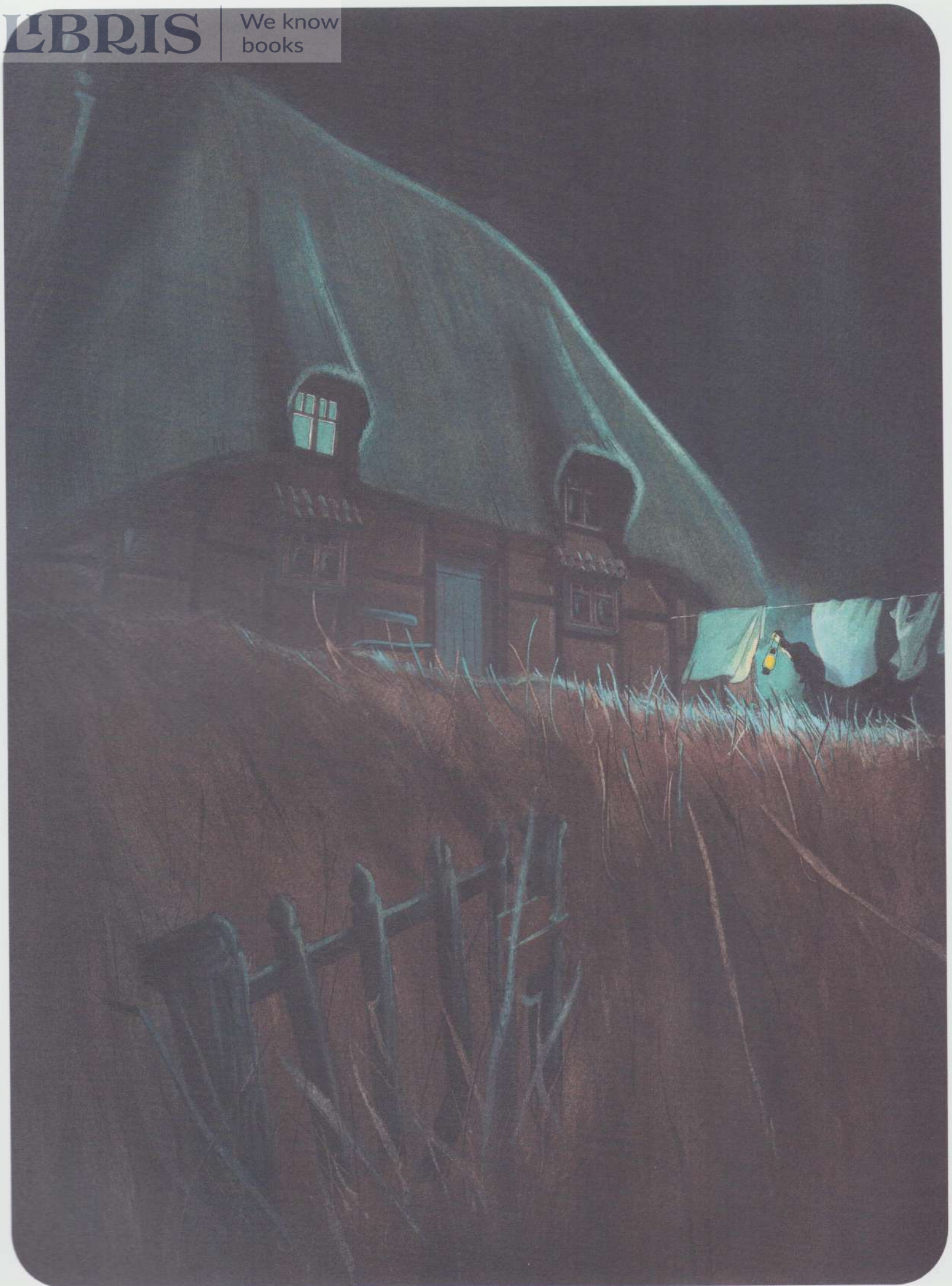
Traducere de *Ramona Mița*

Editura Nomina

LBRIS

We know
books

CAPITOLUL 1

Domnul Jones, proprietarul fermei „Conacul”, trase zăvoarele grajdurilor, dar cum era cam cherchelit, uită să tragă și obloanele. Luminând cu felinarul în toate părțile, traversă curtea împleticindu-se. Își azvârli ghetetele cât-colo, lovind cu putere ușa bucătăriei. Își turnă un ultim pahar de bere din butoi și se strecură în patul unde doamna Jones deja dormea dusă. De îndată ce stinse lumina, se auzi un fâlfâit de aripi din fermă, urmat de o harababură generală.

În ziua aceea, umblase vorba că Bătrânul ar fi avut un vis ciudat, pe care dorea să-l povestească celorlalte animale. Bătrânul era un porc premiat în tinerețe — concurase sub numele de „Frumosul din Willingdon”, dar pentru toți el era „Bătrânul”. Toate animalele hotărâra să se adune în hambar de îndată ce domnul Jones va merge la culcare. Bătrânul era atât de respectat la fermă, încât cu toții erau dispuși să-și sacrifice somnul, doar ca să-l asculte.

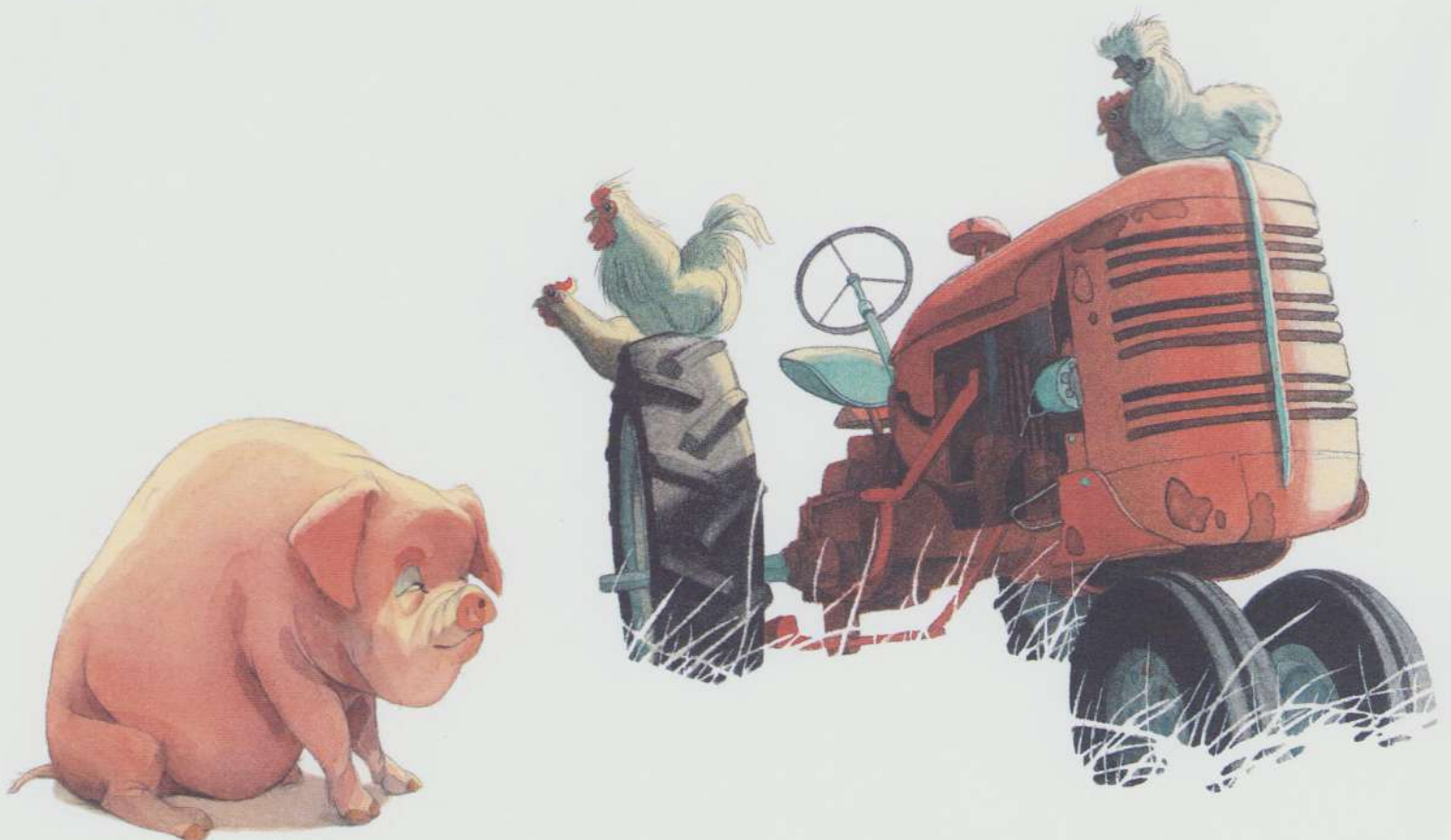
Bătrânul se așezase la capătul hambarului, pe o platformă improvizată — culcușul său de paie, luminat de un felinar agățat de o grindă. A avea doisprezece ani și, odată cu înaintarea în vârstă, devenise mai dolofan, dar încă impunea respect și părea înțelept, chiar blând, deși niciodată nu i se tăiaseră colții.

Curând, începură să apară și celelalte animale, fiecare așezându-se comod, după cum îi era obiceiul. Primii sosiră câinii: Bluebell, Jessie și Pincher, apoi porcii, care se tolăniră pe paiele din fața platformei. Găinile se cocoțară pe pervazurile ferestrelor, iar porumbeii își făcură loc pe grinzi. Vacile și oile se așezară în spatele porcilor și începură să rumege. Cei doi cai de lucru, Boxer și Clover, intrară împreună, pășind încet și atent cu copitele lor imense, de teamă să nu rănească vreun animal ascuns în paie. Clover era o iapă voinică, trecută de a doua tinerețe, care nu-și recăpătase silueta după al patrulea mânz.

Boxer era un animal imens, înalt de aproape un metru optzeci și puternic cât doi cai obișnuiți puși laolaltă. Dunga albă de pe bot îi dădea un aer prostuț; ce-i drept, nu era tocmai cel mai deștept, dar îl respectau cu toții pentru caracterul său și pentru puterea uriașă de muncă. După cai venură Muriel, capra albă, și măgarul Benjamin. Benjamin era cel mai bătrân animal de la fermă, dar și cel mai morocănos. Rar vorbea, iar când spunea ceva, de obicei, făcea vreun comentariu cinic — cum ar fi că Dumnezeu i-a dat o coadă să țină muștele departe, dar că ar fi preferat să nu aibă coadă și nici muște. El nu râdea niciodată, iar dacă era întrebat de ce, răspundea că nu vede nimic de râs.

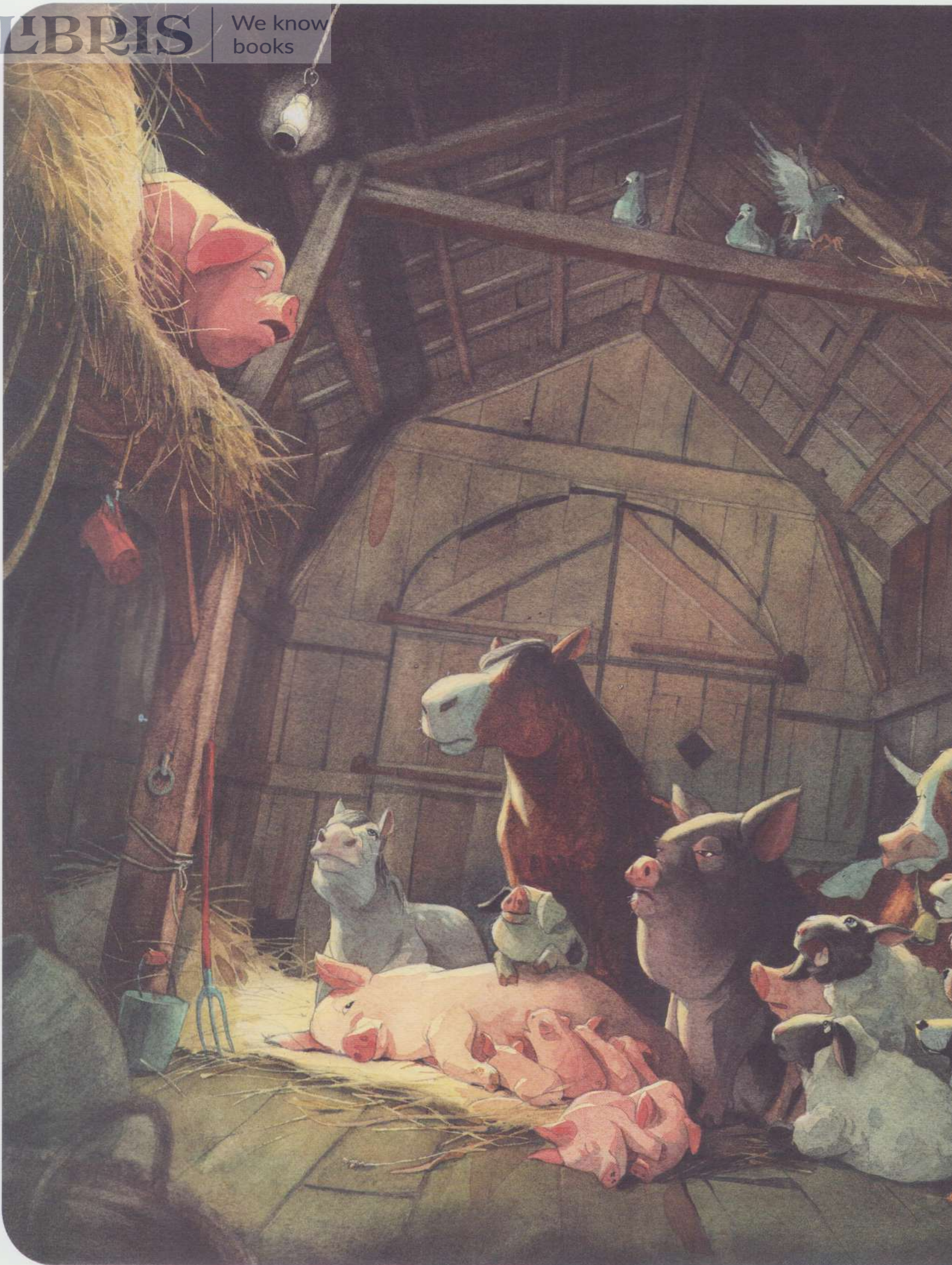
Cu toate acestea, fără să recunoască deschis, îi era devotat lui Boxer; cei doi petreceau de obicei duminicile împreună în mica pășune de dincolo de livadă, păscând tăcuți unul lângă celălalt.

Cei doi cai tocmai se așezaseră, când câteva rățuște singure intrară în hambar, măcăind și căutând un loc unde să nu fie călcate. Clover făcu un fel de zid în jurul lor cu piciorul din față, iar rățuștele se cuibăriră acolo și adormiră imediat. În ultimul moment, Mollie, iapa albă și drăguță, dar cam prostuță, intră cu pași mici și delicați, mestecând o bucată de zahăr. Se opri în față și începu să-și fluture coama albă, sperând să atragă atenția asupra panglicilor roșii cu care era împodobită. Ultima sosită a fost pisica, care căută, ca de obicei, locul cel mai călduț. În cele din urmă, se cuibări între Boxer și Clover; acolo toarse mulțumită pe tot parcursul discursului Bătrânului, fără să asculte un cuvânt din ceea ce spunea el.

LBRIS

We know
books

LBRIS

We know
books

Toate animalele erau acum în hambar, în afară de Moise, corbul domestic, care adormise cocoțat pe o prăjină din spatele ușii. Când Bătrânul văzu că se făcuseră cu toții comozi și așteptau, își drese glasul și începu să le vorbească:

— Tovarăși, sigur ați auzit deja despre visul ciudat pe care l-am avut azi-noapte! Dar despre asta vă spun mai târziu. Voi începe cu altceva. Nu cred, tovarăși, că mai am mult de trăit și, înainte de a muri, socotesc de datoria mea să vă împărtășesc înțelepciunea pe care am căpătat-o de-a lungul vieții. Am avut o viață lungă, am avut mult timp de gândire, pe când stăteam singur în cocina mea, și cred că pot spune că am înțeles natura vieții pe acest pământ mai bine decât oricare alt animal. Despre asta vreau să vă vorbesc.

Așadar, tovarăși, care este natura vieții noastre? S-o spunem pe-a dreptă: viețile noastre sunt scurte, mizere și pline de trudă. Ne naștem, primim mâncare doar cât să nu murim, iar aceia dintre noi care sunt capabili s-o facă, sunt obligați să muncească până la ultima suflare; și, în clipa când nu mai

suntem de folos, suntem măcelăriți cu o cruzime îngrozitoare. Niciun animal din Anglia nu știe ce înseamnă fericirea sau tihna, după ce împlinește vârsta de un an. Niciun animal din Anglia nu este liber. Viața unui animal înseamnă mizerie și sclavie: acesta este adevărul gol-goluț.

Aceasta să fie, pur și simplu, natura lucrurilor? Se petrece, oare, acest lucru pentru că țara noastră este atât de săracă, încât nu poate asigura o viață decentă celor care trăiesc în ea? Nu, tovarăși, de o mie de ori nu! Pământul Angliei este roditor, avem o climă bună, țara noastră e capabilă să ofere hrană din abundență unui număr mult mai mare de animale față de cele care o locuiesc astăzi. Numai ferma noastră ar putea întreține vreo doisprezece cai, douăzeci de vaci, sute de oi — toate trăind într-un confort și o demnitate care astăzi sunt aproape de neînchipuit. Pentru ce continuăm să trăim în aceste condiții mizere? Pentru că aproape întregul produs al muncii noastre este furat de oameni. Iată, tovarăși, răspunsul tuturor problemelor noastre! El se rezumă la un singur cuvânt: OMUL! Omul este singurul nostru dușman adevărat. Scoateți Omul din această ecuație și cauza principală a foametei și a muncii extenuante este abolită pentru totdeauna.

Omul este singura ființă care consumă fără să producă. El nu dă lapte, nu face ouă, e prea slab să tragă plugul, nu poate fugi destul de repede ca să prindă iepuri. Cu toate acestea, el e stăpânul tuturor animalelor. El le pune la muncă și abia dacă dă înapoi cât le este necesar ca să nu moară de foame; iar restul îl păstrează pentru el. Noi lucrăm pământul, balega noastră este cea care-l fertilizează. Câți dintre noi avem mai mult decât propriul trup? Voi, vacilor pe care vă văd aici, câte mii de litri de lapte ați produs anul trecut?

Ce s-a întâmplat cu laptele care ar fi trebuit să vă hrănească vițeii și să-i să crească puternici? S-a scurs, până la ultimul strop, pe gâtlejurile dușmanilor noștri. Iar voi, găinilor, câte ouă ați făcut anul acesta și câte dintre ele au ajuns să dea pui? Toate celelalte au ajuns la piață ca să-i aducă bani lui Jones și oamenilor lui. Dar tu, Clover? Unde sunt cei patru mânji pe care i-ai fătat și care ar fi trebuit să-ți fie sprijin și bucurie la bătrânețe? Fiecare a fost vândut când a împlinit un an și n-o să-i mai vezi vreodată. Ca răsplată pentru cele patru nașteri și pentru toată munca ta pe câmp, ce altceva primești, afară de rații și de un loc în grajd?

Și nici măcar viețile mizerabile pe care le ducem nu se încheie așa cum ar fi natural. Eu nu mă plâng, pentru că fac parte dintre cei norocoși. Am doisprezece ani și am avut peste patru sute de copii. Aceasta este viața naturală a unui porc. Dar niciun animal nu scapă de cruzimea cuțitului. Voi, porcii cei tineri îngrășați pentru tăiere, pe care vă văd aici în fața mea, o să sfârșiți tipând, pe un butuc, în mai puțin de un an. La această oroare suntem siliți cu toții — vaci, porci, găini, oi, noi toți. Nici măcar caii sau câinii nu au o soartă mai bună. Pe tine, Boxer, chiar în ziua când îți vei pierde puterea, Jones te va vinde măcelarului de cai, care o să-ți taie beregata și o să te fiarbă

pentru câinii de vânătoare. Iar câinilor, când îmbătrânesc și le cad dinții, tot el le leagă o cărămidă de gât și îi îneacă în iaz.

Nu e limpede, tovarăși, că tot răul din viețile noastre izvorăște din tirania oamenilor? Numai dacă scăpăm de Om, numai atunci produsul muncii noastre ne va aparține. Am putea deveni bogați și liberi aproape peste noapte. Și atunci, ce e de făcut? Spuneți voi! Să muncim zi și noapte, trup și suflet, pentru înfrângerea rasei omenești! Acesta este mesajul meu către voi, tovarăși: REVOLUȚIE! Nu știu când va veni această revoluție — poate într-o săptămână sau poate într-o sută de ani, dar știu, la fel de sigur cum văd paiele astea de sub picioarele mele, că, până la urmă, se va face dreptate.

— Băgați bine la cap, tovarăși, în puținul timp care v-a mai rămas de trăit! Mai mult decât orice, transmiteți acest mesaj celor care vor veni după voi, astfel încât generațiile viitoare să ducă mai departe lupta noastră, până la victorie.

Nu uitați, tovarăși, că această decizie nu trebuie să vă păărăsească niciodată! Niciun argument să nu vă ia mințile. Nu ascultați niciodată când vi se spune că omul și animalele au interese comune și că prosperitatea unuia înseamnă prosperitatea celorlalte! Toate acestea sunt minciuni, tovarăși! Omul nu servește niciodată interesele vreunei alte ființe, în afară de el însuși. Iar între noi, animalele, să fie o unitate perfectă, o tovarășie perfectă în luptă. Toți oamenii ne sunt dușmani. Toate animalele sunt tovarășe!

În acel moment se iscă o zarvă cumplită. În timp ce Bătrânul vorbea, patru șobolani mari ieșiseră din găurile lor și îl ascultau, sprijiniți pe labele din spate. Câinii îi zăriră dintr-o ochire și doar printr-un salt ager izbutiră șobolanii să scape cu viață. Bătrânul își înalță copita, pentru a face liniște:

— Tovarăși, iată o problemă care trebuie discutată. Animalele sălbatice, cum ar fi șobolanii și iepurii de câmp, ne sunt prieteni ori dușmani? Să supunem la vot! Aduc în fața adunării această întrebare: sunt șobolanii tovarășii noștri?

Votul hotărî imediat, cu o majoritate covârșitoare, că șobolanii erau tovarăși. Doar patru dintre animale se împotrivară: cei trei câini și pisica, despre care afluă mai târziu că votase și pro și contra. Bătrânul continuă:

— Nu mai am prea multe de spus. Repet, nu vă uitați niciodată datoria de a dușmăni Omul și orice are legătură cu el. Oricine merge pe patru picioare sau are aripi ne este prieten. Oricine merge pe două picioare ne este dușman. Țineți minte: când luptăm împotriva Omului, nu trebuie să ajungem să-i semănăm. Chiar după ce l-ați învins, nu-i preluați viciile! Niciun animal nu trebuie să trăiască vreodată într-o casă, să doarmă într-un pat, să poarte haine, să bea alcool ori să fumeze tutun, să se atingă de bani ori să lucreze

în comerț. Toate îndeletnicirile Omului sunt rele. Și, mai mult decât orice altceva, niciun animal nu trebuie vreodată să fie stăpân peste alte ființe. Slabe ori puternice, inteligente ori ba, noi suntem cu toții tovarăși. Niciun animal nu trebuie săucidă vreodată alt animal. Suntem cu toții egali!

Iar acum, tovarăși, o să vă povestesc despre visul meu de azi-noapte. Nici nu-l pot descrie în cuvinte: am visat cum va arăta Pământul după dispariția Omului. Acest vis mi-a amintit ceva ce uitasem de mult. Acum mulți ani, pe vremea când eram purcel, mama mea și celelalte scroafe cântau un cântec vechi, din care știau doar melodia și primele trei cuvinte. Eu am învățat această melodie în copilăria mea, dar de multă vreme, am uitat-o. Azi-noapte mi-am amintit-o în vis. Ba mai mult, mi-au revenit în minte și cuvintele — cuvinte pe care, sunt sigur, le cântau animalele pe vremuri, cuvinte uitate de generații întregi. O să vi-l cânt chiar acum, tovarăși. Eu sunt bătrân și vocea îmi este răgușită, dar, după ce învățați melodia, voi o să-l puteți cânta mai bine. Se numește „Animale din Anglia”.

Bătrânul își drese vocea și începu să cânte. Era, într-adevăr, răgușit, dar nu cânta rău, iar melodia te prindea de îndată: ceva între „Clementine” și „La Cucaracha”. Versurile sunau așa:

